

třída

Savci

hlodavci, zajícovci

Informace navíc

system savců

savci

vejcorodí

ptakořitní

živorodí

vačnatci

placentálové

chudozubí

hlodavci

zajícovci

šelmy

hmyzožravci

letouni

kytovci

sudokopytníci

lichokopytníci

chobotnatci

primáti

kočkovití

psovití

hyenovití

medvídkovití

medvědovití

lasicovití

ploutvonožci

nepřežvýkaví

mozolnatci

přežvýkaví

poloopice

vyšší opice

řád - hlodavci

- nejpočetnější řád
- rychlé rozmnožování (až několikrát ročně), velký počet mláďat
- všežravci, býložravci
- prodloužené řezáky = **hlodáky**
 - v horní i dolní čelisti jeden pár řezáků, často zbarvených do oranžova
 - po celý život dorůstají, musí se neustále obrušovat
 - z přední strany tvrdá sklovina, zezadu měkčí zubovina (*dlátovitý tvar, jsou neustále ostré*)

myš domácí

- škůdce, laboratorní zvíře

křeček polní

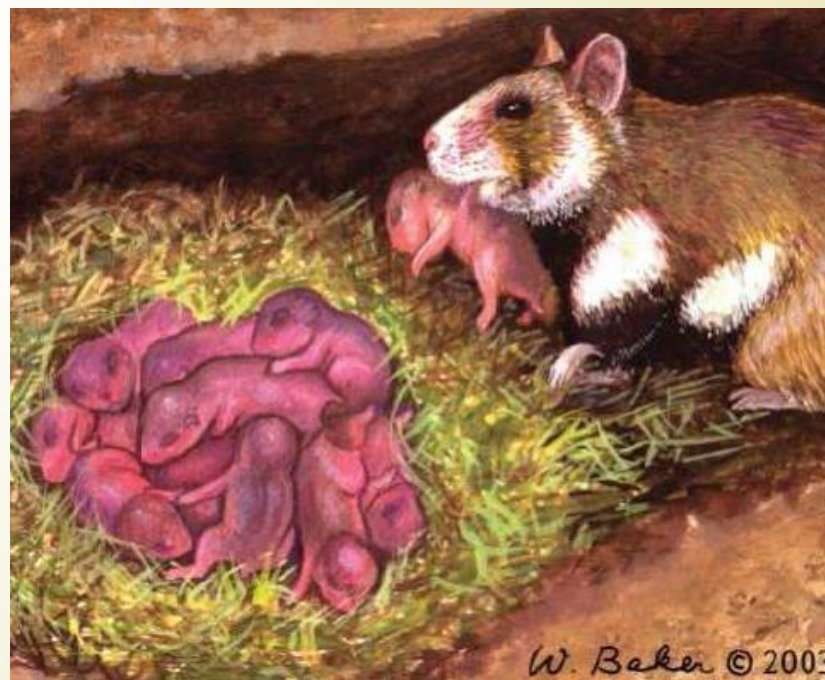
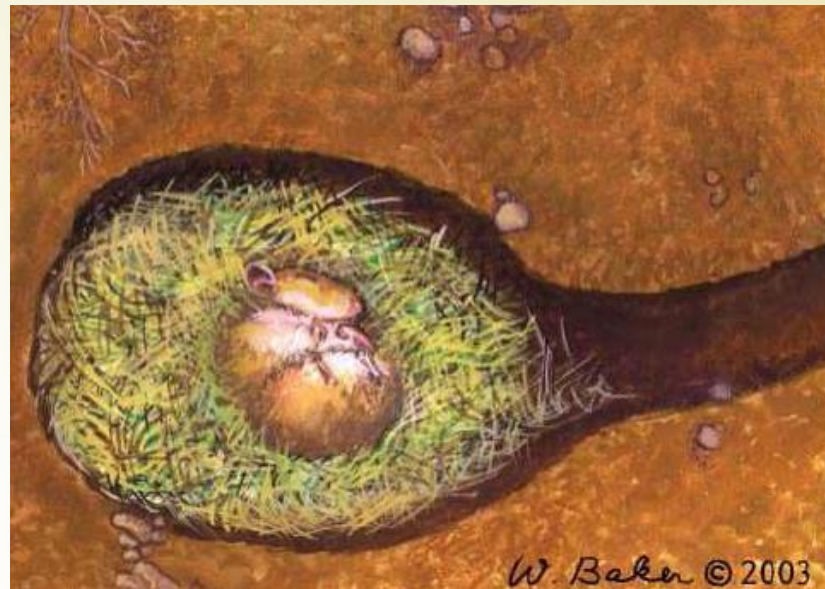
- zákonem chráněný
- v zimě spí
- je velký až 30 cm
- žije v noře, kde si shromažďuje potravu
- mají **lícní torby**, ve kterých přepravují potravu

přední

zadní

morče divoké

- horské oblasti Jižní Ameriky
- chov na maso, domácí mazlíček

hraboš polní

přední

zadní

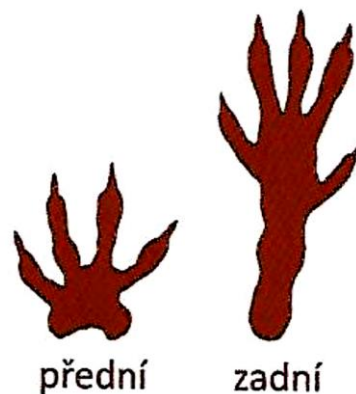
- škůdce, často se přemnožuje
- krátký ocas, zaoblený čenich

hryzec vodní

- až 19 cm dlouhý
- vzhledem připomíná potkana
- vyhrabává si chodby a nory v březích vodních toků nebo rybníků
- **velmi dobře plave**
- živí se podzemními částmi rostlin
- může škodit na zahradách v okolí vod

<https://www.youtube.com/watch?v=uQJ3VFI7Yis>

potkan obecný

- chloupkatý ocas, zaoblený čenich, menší uši
- celkově robustnější

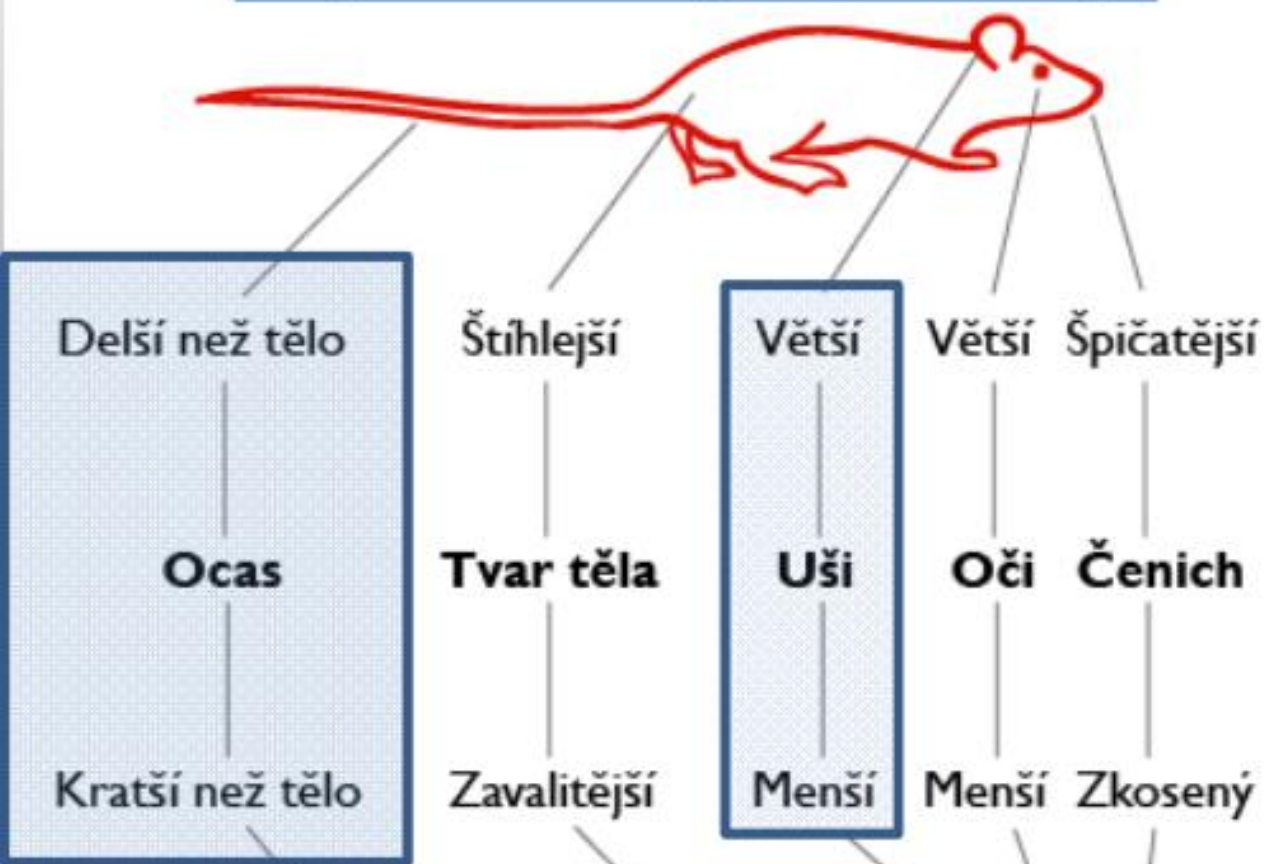
Latinsky se rod krysa a potkan jmenují *Rattus* (*Rattus rattus* – krysa, *Rattus norvegicus* – potkan), proto se hubení krys a potkanů nazývá **deratizace**.

krysa obecná

- holý ocas, špičatý čenich, větší uši
- celkově drobnější

Krysa obecná (*Rattus rattus*)

Potkan (*Rattus norvegicus*)

bobr evropský

- staví bobří hrady z kmenů stromů
- kmeny ohlodá silnými zuby
- plovací blány mezi prsty
- plochý, lysý ocas
- živí se větvičkami a bylinami

bobří hrad z kmenů a větví

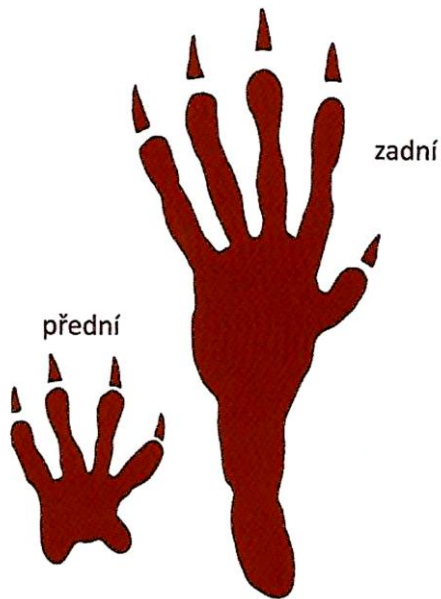

bobří hráz

ondatra pižmová

- z Ameriky do Evropy
- u pohlavních orgánů pachová žláza – pižmo
- dobře plave a potápí se

sysel obecný

- vyhrabává podzemní nory, travnaté plochy s nízkou trávou (golfová hřiště, letiště)
- zákonem chráněný
- čtyřprsté přední končetiny jsou mnohem kratší než zadní
- žije v koloniích
- denní aktivita

svišť horský

- travnaté ekosystémy hor – Tatry, Alpy
- vyhrabává nory, žije v koloniích
- **hibernace** – přes zimu se ukládá k zimnímu spánku
- velice hustá srst
- dorozumívá se pronikavým hvízdáním

kapybara

- největší hlodavec – délka až 130 cm, 80 kg
- Jižní Amerika
- vodní prostředí – výborně plave a potápí se
- živí se trávou, kůrou stromů, vodními rostlinami

dikobraz

- pomalu se pohybující zvířata
- na ochranu před predátory se u nich srst na hřbetě a na ocasu přeměnila v tuhé, duté bodliny
- v případě ohrožení naježí ostny do všech stran a svou bodlinatou výzbrojí výhružně chřestí.
- není pravda, že by dikobraz dokázal své bodliny vystřelovat, ostny se ale mohou uvolnit a zůstat zapíchnuté v kůži útočníka

urzon

- severoamerický hlodavec
- vzhledem trochu připomíná dikobraza
- dovede šplhat po stromech
- na rozdíl od dikobraza má kratší a měkčí ostny se zpětnými háčky, které zůstávají zapíchnuté v oběti

<https://www.youtube.com/watch?v=4U-u4CsnygA>

veverka obecná

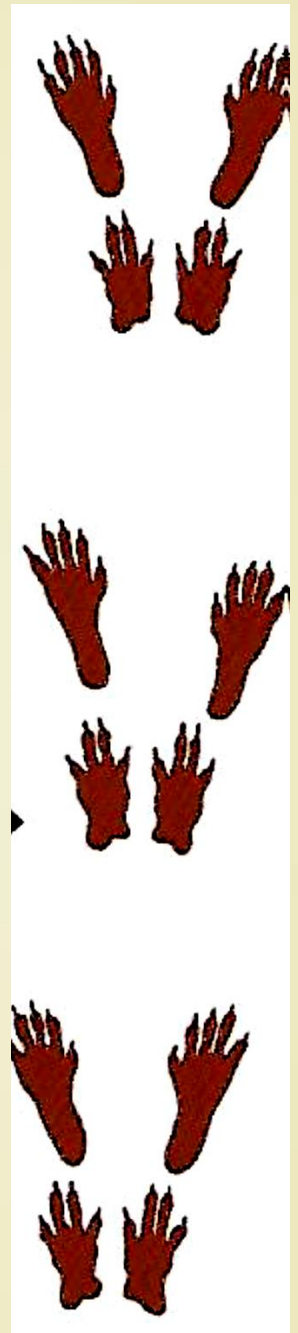
- hnízdo v dutinách stromů
- hustý ocas na udržování rovnováhy
- schovává si zásoby a zapomíná kde je schovala

přední

zadní

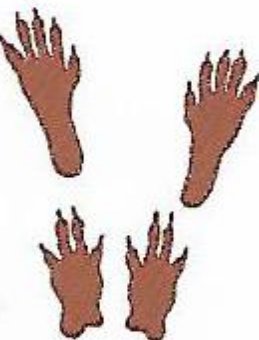
veverka o

- hnízdo v dutinác
- hustý ocas na uc
- schovává si zásco
schovala

vnováhy

míná kde je

přední zadní

plch velký

„noční“ veverka – pokud jste při večerní procházce přesvědčeni, že jste viděli veverku, byl to plch

DALŠÍ HLODAVCI, KTERÉ (MOŽNÁ) ZNÁTE

činčila

osmák

burunduk

tarbík

pískomil

psoun

řád - zajícovci

- podobní hlodavcům, ale mají krátký ocas a dlouhé uši
- hlodavé zuby mají **celé pokryté sklovinou** - v horní i dolní čelisti jeden pár řezáků bílé barvy
- býložravci
- patří sem **králík a zajíc** – musíte umět od sebe rozeznat

zajíc polní

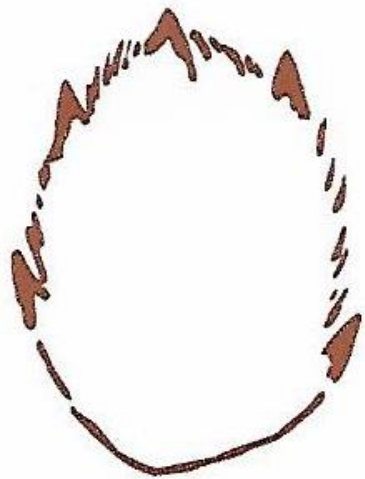
- žije samotářsky
- má mělký pelíšek na zemi
- mláďata se rodí osrstěná, vidí a slyší
- uši má delší než hlavu – *když mu ohnete ouška směrem k čumáku, tak mu přechuhují*

králík divoký

- žije ve velkých skupinách
- hrabe si noru v zemi
- mláďata se rodí holá, slepá a hluchá
- uši má kratší než hlavu – *když mu ohnete ouška směrem k čumáku, tak nepřechuhují*

králík divoký

Oryctolagus cuniculus

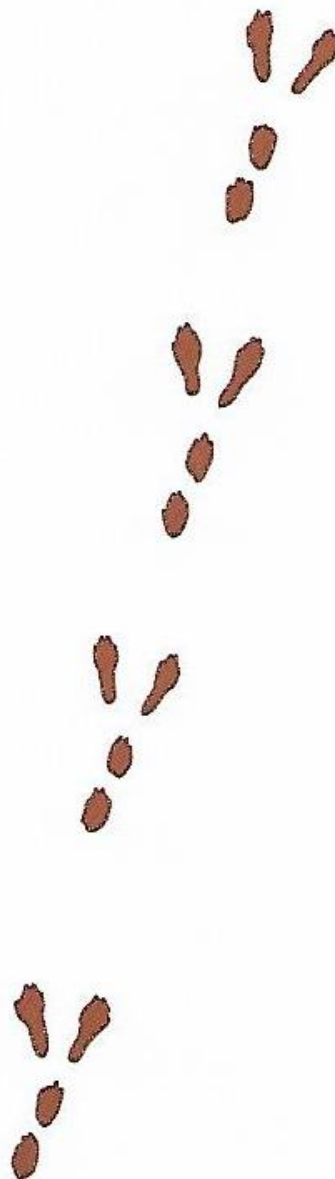
přední: 20–30 x 15–25 mm

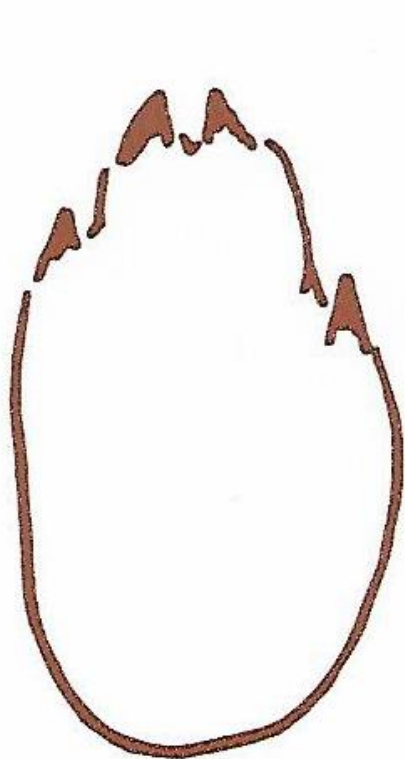
zadní: 40–70 x 20–30 mm

na přední stopě
se otiskuje pět prstů,
na zadní pouze čtyři

králík – běh

zajíc polní

Lepus europaeus

přední: asi 40–50 x 25–30 mm

zadní: 60–120 x 30–40 mm

chodidla osrstěná – prsty nejsou
ve stopě zřetelné, na dobrém podkladu
lze vidět drápy čtyř prstů

zajíc – běh

